

Trane *Grus grus*

Crane

Tranens udbredelse omfatter landene omkring Østersøen og i nåleskovsbæltet videre østover gennem Rusland. De største europæiske bestande findes i Rusland, Finland, Sverige og Polen (BirdLife International 2004). I Danmark forsvandt tranen som ynglefugl i midten af 1800-tallet, og først i 1952 ynglede arten igen i Danmark - i Råbjerg Mose i Nordjylland (Tofft 1999, Dybbro 1976).

I 2003 er bestanden estimeret til omkring 40 par, primært i Nordjylland og på Bornholm (Grell m.fl. 2004). Især de østlige egne af Danmark passeres årligt af trækfugle fra Skandinavien – om foråret i marts-april og om efteråret i september-oktober. Antallet af gennemtrækkende fugle i Danmark varierer fra år til år, afhængig af vindforholdene – jo mere østenvind under trækket, jo flere traner observeres der i Danmark.

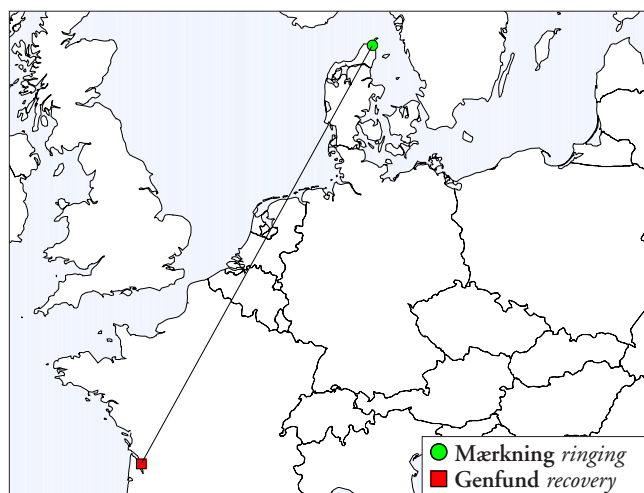

Fig. 1. Mærkningslokalitet forbundet til genmeldingslokalitet for den eneste trane, der er mærket i Danmark og senere genmeldt. Ringing site connected to recovery location for the only crane that has been ringed in Denmark and later recovered.

Mærknings- og genmeldingsdata

Da tranen i hele ringmærkningsperioden har været en meget fåtallig ynglefugl, og da arten er vanskelig at fange, er der i alt kun mærket seks traner i Danmark. I 1931 blev der af Dansk Ornithologisk Central mærket to fugle, og siden er der mærket traneunger i 1952 (1), 1962 (2) og 1967 (1). En af de mærkede fugle er genfundet. Fuglen tilhørte det kuld, der blev udklækket i Råbjerg Mose i 1952. Den blev mærket 25. juni 1952 og genfundet i Sydvestfrankrig 18. november 1953 (fig. 1). Dette genfund antyder, at de jyske fugle benytter sig af en vestlige trækroute gennem Frankrig til det vigtige vinterkvarter Extremadura i Spanien. En mindre del af den svenske bestand samt størstedelen af de finske og baltiske fugle benytter en anden, mere østlig rute, som går via Ungarn og Italien til Tunesien (Prange 1999). Hvorvidt de bornholmske traner benytter den vestlige eller østlige trækroute er uvist, men sandsynligvis trækker de som hovedparten af de polske, tyske og svenske fugle mod sydvest til Sydvesteuropa og Nordvestafrika.

I de senere år er der observeret store flokke af traner på Bygholm Vejle i Nordvestjylland i september-oktober. Blandt tranerne i disse flokke blev der i 2002 aflæst en fugl, som var mærket i det østlige Tyskland i juli 1997 (H. Haaning Nielsen pers. medd).

English summary

The crane is a rare breeding bird with an estimated population of 40 pairs. Many cranes are seen on migration, most in March–April and September–October. Only six cranes have been ringed in Denmark, the most recent in 1967. A crane ringed as a chick in 1952 was recovered in France in November 1953. A bird from eastern Germany was observed in Vejlerne in northwest Jutland in autumn 2002.